

Gemeente Amsterdam
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Amsterdam, 16 juni 2023

Betreft: Reactie Voorjaarsnota 2023

Geachte leden van de raadscommissie SED,

De Sportraad heeft met genoegen kennisgenomen van de Voorjaarsnota 2023. Met het handhaven van de geplande investeringen in Sporthallen Zuid, het Flevoparkbad en de Jaap Edenbaan laat het college zien sport en bewegen belangrijk te vinden. Ook als dit aanzienlijke investeringen vergt. Een verstandige keuze, want zeker in een verdichtende stad waar weinig ruimte beschikbaar komt voor nieuwe sportieve meters is het essentieel dat het bestaande areaal vernieuwd en geoptimaliseerd wordt. Alle drie de accommodaties voorzien al meer dan een halve eeuw in grootstedelijke sportbehoefte en zijn in die tijd uitgegroeid tot iconen van de Amsterdamse sport. Inmiddels zijn ze verouderd en voldoen in meerdere opzichten niet meer aan de eisen van de huidige tijd. Het is belangrijk - en logisch - dat de gemeente nu investeert, zodat deze accommodaties ook de komende vijftig jaar hun prominente rol in het Amsterdamse sportlandschap kunnen blijven vervullen.

Hoewel een belangrijke volgende stap, blijft de opgave onverminderd groot. De druk op de sportieve ruimte neemt de komende jaren alleen maar verder toe, omdat de aanleg van nieuwe sportvoorzieningen achterblijft bij de groei van de stad. De Sportraad hoopt dan ook dat het college de komende jaren doorpakt en onder andere de tweede ijshal – net als de genoemde zwembaden - in een later stadium alsnog realiseert. Alleen zo kunnen we de toenemende sport- en beweegbehoefte in een verdichtende stad adequaat faciliteren. Tegelijkertijd moeten we erkennen dat alleen het aanleggen van accommodaties niet langer volstaat. Om de negatieve gevolgen van de toenemende inactiviteit onder Amsterdammers te beperken zal de gemeente lokale sport- en beweegaanbieders actiever en intensiever moeten ondersteunen.

Meer investeren in sportaanbieders

Van oudsher is de gemeente gewend de sport te ondersteunen door te investeren in de hardware, zoals velden, hallen en baden. Dit blijft belangrijk, maar heeft alleen zin als hier intensief gebruik van wordt gemaakt. Hiervoor is aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig aanbod onontbeerlijk. De organisatie daarvan is grotendeels in handen van een rijk en divers landschap aan lokale sport- en beweegaanbieders, waaronder de 700 sportverenigingen in onze stad. Deze aanbieders zien zich echter steeds meer geconfronteerd met een opstapeling van kosten en uitdagingen, zoals afnemende ledenbetrokkenheid (afnemende tijd en bereidheid om vrijwilligerstaken uit te voeren), stijgende huren, energielasten en parkeertarieven. Dit heeft gevolgen voor de betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van het sportaanbod in onze stad, en daarmee voor de sportparticipatie. De Sportraad adviseert de gemeente na te denken over manieren waarop sportaanbieders intensiever ondersteund kunnen worden. Enerzijds om de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod te borgen, anderzijds om tot een duurzaam vitale sportinfrastructuur te komen. Met onderstaande suggesties hopen we hiertoe een eerste aanzet te geven:

- 1) Maatwerk voor parkeren rond sportvoorzieningen;
- 2) Verhoging maximale vergoeding Jeugdfonds Sport;
- 3) Ruimhartige regeling tegemoetkoming energielasten;
- 4) Fonds voor verduurzaming van sportgebouwen;

1) Maatwerk voor parkeren rond sportvoorzieningen

In het coalitieakkoord is vastgelegd dat de parkeertarieven geharmoniseerd worden. Hierdoor verdwijnen de speciale parkeerzones rond (een aantal belangrijke) sportvoorzieningen en zullen reguliere tarieven ingevoerd worden. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor de sport. Hier lijkt onvoldoende rekening mee te zijn gehouden. Zo bevinden veel sportvoorzieningen zich niet op loop- of fietsafstand (een beleidskeuze die overigens ook nu nog vaak gemaakt wordt) en beschikt een aantal stadsdelen helemaal niet over sportparken. Veel Amsterdammers (zeker met kleinere kinderen) blijven hierdoor aangewezen op de auto. Voor veel gebruikers betekent dit hoge bijkomende kosten om hun sport te kunnen beoefenen. Vaste vrijwilligers (het kader waar veel clubs op draaien) worden nog harder getroffen, omdat zij vrijwel dagelijks aanwezig moeten zijn. Daarnaast heeft een groot aantal Amsterdamse sportaccommodaties een regionale functie – omdat er weinig alternatieven zijn in de Metropoolregio – en worden er wekelijks honderden wedstrijden gespeeld tegen tegenstanders van buiten de stad. Voor al deze (regionale) gebruikers toont Amsterdam zich weinig gastvrij.

De Sportraad constateert dat het nieuwe parkeerbeleid de toekomstbestendigheid van sportaanbieders verder onder druk zet. Door de zich opstapelende kosten dreigt weer een groep sporters en vrijwilligers af te haken. Wij roepen het college op daar niet aan bij te dragen en deze financiële drempel weg te nemen door op zoek te gaan naar maatwerkoplossingen voor het parkeren bij sportaccommodaties.

2) Verhoging maximale vergoeding Jeugdfonds Sport & Cultuur

Niet alleen de hoge inflatie en energiekosten, ook de gestegen eisen die de overheid stelt aan sportorganisaties maakt dat de sport duurder wordt. Goed opgeleide trainers en professionalisering van verenigingen zijn belangrijk voor het waarborgen van een veilig en plezierig sportklimaat, maar vragen ook om flinke financiële investeringen. Vrijwel overal heeft dit – in combinatie met gestegen lasten - geleid tot hogere kosten voor sportdeelname.

De Sportraad is blij met de verhoging van de inkomensgrens bij regelingen die het mogelijk maken deel te nemen aan sportactiviteiten, maar pleit er tevens voor de maximale vergoeding van het Jeugdfonds Sport & Cultuur mee te laten stijgen met de kosten voor sportdeelname. Zo kan worden voorkomen dat een jonge, kwetsbare groep sporters afhaakt, omdat hun ouders een te hoge eigen bijdrage moeten gaan betalen. Het is tevens zinvol om na te denken over mogelijkheden om de maximale leeftijd te verhogen, zodat jongvolwassenen niet op hun achttiende alsnog stoppen met sporten.

3) Tegemoetkoming energielasten

De Sportraad Amsterdam is verheugd dat de gemeente – in aanvulling op de landelijke Tegemoetkoming Energiekosten (TEK) regeling – zelf plannen maakt om sportclubs te compenseren voor de fors gestegen energielasten. Naar alle waarschijnlijkheid zal een aanzienlijk deel van de Amsterdamse sportaanbieders (vanwege de energie-intensiteitseis) niet voor de landelijke TEK-regeling in aanmerking komen. Daar komt bij dat sportaanbieders zich ook al voor 1 november 2022 geconfronteerd zagen met exorbitant gestegen energielasten en daardoor flink hebben moeten interen op reserves. Wij verzoeken het college daarom een ruimhartige aanvullende regeling op te tuigen waar zoveel mogelijk sportaanbieders aanspraak op kunnen maken zodat de financiële vitaliteit niet verder onder druk komt te staan.

4) Fonds Verduurzaming clubgebouwen

De energiecrisis maakt pijnlijk duidelijk dat een aanzienlijk aantal clubgebouwen in Amsterdam ernstig verouderd is en dringend gerenoveerd of herbouwd moet worden. Deze clubgebouwen bevinden zich voornamelijk in de stadsdelen Noord en Nieuw-West. Waar clubs in de rest van de stad de afgelopen 20 jaar in staat zijn gebleken om bijvoorbeeld met behulp van de één derde regeling nieuwbouw- en verbouwingsprojecten te realiseren, is dit in deze twee stadsdelen om uiteenlopende redenen nog nauwelijks gebeurd.

De nasleep van de coronapandemie en de impact van de energiecrisis maken het onwaarschijnlijk dat deze clubs de komende jaren over voldoende middelen beschikken om kostbare ver-/nieuwbouwprojecten zelf te kunnen financieren, zelfs niet met behulp van de één derde regeling. Hierdoor blijven zij noodgedwongen aangewezen op hun sterk verouderde en slecht geïsoleerde clubgebouwen met als gevolg dat zij extra kwetsbaar zijn voor de sterk schommelende energieprijzen. Dit brengt niet alleen hun voortbestaan in gevaar, ook vertragen zij op deze manier de Amsterdamse energietransitie. Het is essentieel dat we deze negatieve spiraal doorbreken en erkennen dat een deel van de clubs niet in staat zal zijn dit probleem zelf op te lossen. Daarom pleit de Sportraad Amsterdam voor de oprichting van een gemeentelijk fonds dat de modernisering van clubgebouwen van deze Amsterdamse sportaanbieders versneld mogelijk maakt, waarbij het doel is om rigoureuus te verduurzamen.

Met vriendelijke groet,

drs. A.G.M. Telleman

Voorzitter SPORTRAAD AMSTERDAM